

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-296/17-L

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola a Mateřská škola Polevsko, okres Česká Lípa, příspěvková organizace
Sídlo	471 16 Polevsko 167
E-mail právnické osoby	zsms.polevsko@seznam.cz
IČ	70698503
Identifikátor	600074854
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Elena Průchová
Zřizovatel	obec Polevsko
Místo inspekční činnosti	471 16 Polevsko 167
Termín inspekční činnosti	6. – 8. 6. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

- Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní a mateřskou školou podle příslušných školních vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zjišťování a hodnocení souladu školního vzdělávacího programu pro základní a předškolní vzdělávání (dále „ŠVP ZV“ a „ŠVP PV“) s právními předpisy a s Rámcovými vzdělávacími programy (dále „RVP“) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona a jeho naplnění v praxi ve vybraných oblastech RVP.
- Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu školní družiny (dále „ŠVP ŠD“) podle § 5 odst. 2 školského zákona.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Polevsko, okres Česká Lípa, příspěvková organizace (dále „škola“), vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“) s kapacitou 60 žáků, mateřské školy (dále „MŠ“) s kapacitou 50 dětí, školní družiny (dále „ŠD“) s kapacitou 30 účastníků a školní jídelny (dále „ŠJ“) s kapacitou 110 stravovaných. Všechny součásti jsou umístěny v jedné budově. Škola je dobře dopravně dostupná. Není bezbariérová.

Výchovně vzdělávací proces probíhá ve dvou třídách MŠ a ve třech třídách málotřídní ZŠ. Spojení ročníků se odvíjí od množství žáků v jednotlivých ročnících a s ohledem na menší rozměry jedné z učeben. Škola se orientuje na zdravý životní styl dětí a žáků a výuku anglického jazyka již v MŠ a povinně v prvním a druhém ročníku ZŠ.

Výuku podle školních vzdělávacích programů zajišťuje pět učitelů ZŠ (včetně ředitelky), jedna vychovatelka ŠD a dvě učitelky MŠ. V letošním školním roce ZŠ vzdělává 49 žáků. Spojuje první a pátý ročník, třetí a čtvrtý, druhý ročník je vyučován samostatně. Eviduje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), pro čtyři vytvořila plán pedagogické podpory. V MŠ je zapsaných 36 dětí. V posledním roce před zahájením povinné školní docházky je 12 dětí, z nichž čtyři jsou s odkladem školní docházky.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka plánuje práci školy v ročním horizontu. Činnost vychází z momentální situace s ohledem na vnější i vnitřní podmínky. Organizace řízení se odvíjí od dostupných finančních zdrojů. Otevřený přístup ředitelky k členům pedagogického sboru přispívá k nekonfliktní vnitřní atmosféře. Rizikem je nepravidelně aktualizovaná dokumentace školy, což může ovlivnit její soulad s požadavky platné legislativy zákonnými požadavky (v době inspekce se jednalo o ŠVP a školní řád MŠ).

Škola je cíleně zaměřená na podporu úplného rozvoje osobnosti žáků, prevenci šikany a projevy patologického chování. Umožňuje celou řadu školních i mimoškolních aktivit, k využití volného času nabízí zájmovou činnost, soustředí se na osobní bezpečí a vzájemné vztahy všech dětí a žáků.

Pedagogický sbor je plně odborně kvalifikován kromě jedné učitelky ZŠ, která splňuje odbornou kvalifikaci pro druhý stupeň ZŠ. Vedení školy prokazatelně hledá řešení této situace. Vyučovací proces však tato skutečnost neovlivňuje, naopak výuka paní učitelky byla kvalitní. Od poslední inspekce se zvýšil počet učitelek v ZŠ o jednu a došlo k výměně nekvalifikovaného vychovatele za kvalifikovanou vychovatelku ŠD. Jedna z učitelek ZŠ zajišťuje dohled ve „školním klubu“ vytvořeném pro žáky, kteří z kapacitních důvodů nemohou navštěvovat ŠD. V prvním a druhém ročníku vyučuje anglický jazyk rodilý mluvčí. Další vzdělávání pedagogů je aktuálně voleno dle zájmu učitelek a směřováno k potřebám školy. Výchovné poradenství zajišťuje ředitelka.

Vztahy s dětmi a žáky jsou utvářeny na bázi respektu, vstřícnosti a zdvořilosti. Kooperace všech pedagogů, znalost a respektování individuálních potřeb dětí a žáků umožňuje škole být bezpečným místem pro vzdělávání. Jasná pravidla úrazové prevence, opatření k prevenci rizikového chování a jejich okamžité uplatňování je efektivní. Škola vede žáky ke zdravému životnímu stylu například zapojením do projektu „Erasmus+“, kde se ve spolupráci se školami z Polska a Francie soustředí na plnění úkolů z oblasti zdravé stravy a sportu. Škola je hlavním koordinátorem. K utváření zdravých stravovacích návyků výrazně přispívá zapojení do projektu „Ovoce a zelenina do škol“ a „Mléko do škol“ spolu se školním projektem „Zdravé svačiny“ a „Duhový týden“. V rámci školního stravování nemá škola stravníky s potřebou dietního stravování. Po celý den je zajišťován pitný režim.

Prostory školy jsou zcela využity, od minulé inspekce vznikla třetí učebna v ZŠ, která svými rozměry neumožňuje vzdělávání většího počtu žáků. K vyšší kvalitě technického i materiálního stavu školy je třeba věnovat pozornost správné výšce stolů a židlí v MŠ a ve ŠJ, z důvodu zajištění bezpečnosti pevnému ukotvení krytů na topení v herně MŠ a ukotvení fotbalových branek na školním hřišti. Tělocvičnu škola nemá. Projekt EU „peníze školám“ a projekt „Výzva 51“ pomohly z velké části k vybavení interaktivní technikou, interaktivní tabule jsou ve všech učebnách ZŠ. Na podporu čtenářské gramotnosti byl zakoupen větší počet knižních titulů. K vybavení na podporu polytechnického vzdělávání byl využit projekt „Výzva 57“. ŠD má k dispozici vlastní prostory i odpovídající materiální vybavení. MŠ disponuje třídou i hernou. Pro pobyt venku je využívána školní zahrada s herními prvky. Plánovaným záměrem ředitelky školy a zřizovatele je rekonstrukce suterénních prostor, která přinese další zkvalitnění podmínek pro vzdělávání dětí a žáků.

Škola hospodaří s finančními zdroji ze státního rozpočtu a od zřizovatele. Dalšími zdroji jsou úplata za docházku do ŠD a do MŠ a za stravné. Důležitá je finanční podpora zřizovatele (pravidelně na dopravu žáků na plavání, příspěvek na pořízení jedné interaktivní tabule, pomoc při společných akcích). Nedílnou součástí jsou finanční prostředky na projekt Erasmus+. Důležitou složkou je nepravidelná účelová materiální i finanční sponzorská pomoc od místní firmy nebo i zákonných zástupců. Zisk z doplňkové činnosti je využit ve prospěch hlavní činnosti školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Škola sleduje individuální rozvoj osobnosti dětí již v MŠ. Zapojuje všechny děti a žáky do školních aktivit a v případě potřeby jim poskytuje speciální podporu.

Všestranný rozvoj osobnosti žáků v ZŠ ovlivňuje mnoho školních i mimoškolních akcí. Například akce k tradičním svátkům, besedy, soutěže, návštěva divadla a jiné. V rámci spolupráce s nejbližšími málotřídními školami sportovní a recitační soutěže. Společné akce s MŠ (beseda o myslivosti, plavecký výcvik, recitační soutěž...). K rozvoji důležitých kompetencí u žáků přispívají každoroční školní projekty s různým námětem (řemesla, zdravá výživa, duhový týden, zdravé svačiny...). Vztah k přírodě upevňuje například třídění odpadu, sběr papíru, sběr druhotných surovin, ekoprojekt „Den Země“. Nedílnou součástí jsou akce pro zákonné zástupce i veřejnost (například v období Vánoc a Velikonoc). V rámci projektu Erasmus+ se žáci zdokonalují v anglickém jazyce, seznamují se s životem dětí v jiných evropských zemích, konají se výměnné pobyty. Zapojení do projektu „Výzva 56“ umožnil učitelkám seznámit se se školstvím na Maltě a poznatky přenést do výuky. Žáci si rozvíjejí své znalosti anglického jazyka korespondencí s tamní školou.

Vzdělávání v ZŠ probíhalo v klidném prostředí. Typickým rysem byl vlídný, respektující a motivační přístup vyučujících k žákům s jasně nastavenými pravidly práce. Ve výuce byla zastoupena frontální, skupinová i samostatná práce. Řízený rozhovor směřoval na opakování učiva, propojení probírané látky s praktickými zkušenostmi žáků nebo diskuzi k probíranému učivu. Učitelky motivovaly žáky k učení, rozvíjely jejich vědomosti, dovednosti i postoje. Podněcovaly ke kritickému myšlení, logické úvaze. Zvolené metody a formy většinou respektovaly diferenciaci učiva dle spojených ročníků a vytvářely pozitivní třídní klima podporující učení. Žákům byla ponechána možnost vlastní volby a samostatného rozhodování. Využití interaktivní techniky bylo zaměřeno na prezentaci probíraného učiva. Okamžitá zpětná kontrola byla samozřejmostí. Sebehodnocení

a sebereflexe žáků spolu s využitím různorodých forem práce činnostního charakteru vyžadujícího samostatný aktivní přístup žáků se projevily minimálně.

Vyučování probíhalo za aktivní spoluúčasti žáků, kteří se snažili plnit zadané úkoly, akceptovali dohodnutá pravidla jednání a ohleduplnost v práci spojených ročníků. V případě skupinové práce rozhodovali o postupu, vzájemně spolupracovali, diskutovali o problému a prezentovali svou práci.

Žáci přirozeně komunikovali, při matematice projevili kombinační schopnosti, při hodině anglického jazyka správně reagovali na jednoduché pokyny, vytvářeli jednoduché věty. Přínosem pro kvalitní přípravu žáků v anglickém jazyce je výuka angličtiny v prvním a druhém ročníku hravou formou vedená rodilým mluvčím.

Vzdělávací program ŠD navazuje na školní práci zájmovou, spontánní a odpočinkovou činností. Přiměřeně časově jsou rozvrženy zájmové činnosti a čas na odpočinek, důležitou součástí je zařazení pohybových aktivit, výletů, či účast na kulturních a sportovních akcích. Naplňování výchovně-vzdělávacích cílů ŠD vyhodnocuje většinou verbálně hodnocením praktických činností a projektových výstupů jednotlivých účastníků. Náplň sledované výuky byla zaměřena na rozvoj pamětního zapamatování textu, na hry a relaxaci na školní zahradě.

Průběh vzdělávání v MŠ se vyznačoval vřídou a přátelskou atmosférou vytvářející pozitivní třídní klima. Ve výuce převažovalo vyprávění a vysvětlování. Činnost narušovaly pouze přechody do jídelny. Sledovaný tematický blok byl zaměřen na vytváření povědomí dětí o zvířatech a jejich mláďatech. Učitelce s dlouholetou pedagogickou praxí se dařilo působivou motivací vzbudit zájem o nabízené činnosti. Děti byly vhodně podněcovány k dodržování domluvených pravidel při komunikaci. Byly účelně vedeny k dodržování společenských návyků, k samostatnosti v oblékání, v hygieně a při stolování. Starší děti byly důsledně směřovány ke správnému úchopu pastelky, samostatné přípravě a úklidu pomůcek, méně již ke správnému sezení u stolu. Promyšlené cíleně zaměřené aktivity s využitím účelových pomůcek vedly k podpoře rozvoje grafomotoriky. Nabídka aktivit vedoucích k samostatnému získávání informací a objevování nebyla dostačující, stejně jako podpora rozvoje tvořivosti zejména starších dětí. U jedné z učitelek výuka postrádala širší škálu metod a forem vzdělávání, řízené činnosti probíhaly téměř výhradně frontálně, většinou nebyly diferencovány podle schopností dětí.

Při volné hře si děti z předložené nabídky volily převážně tematicky zaměřené výtvarné činnosti nebo kooperativní formy her. Bezprostředně komunikovaly a spolupracovaly, dokázaly se na zvolenou činnost soustředit a prokázaly upevněné návyky úklidu. Zdravotní cvičení plnila požadovaný účel, měla správnou skladbu i odpovídající náročnost, nechybělo ani závěrečné uvolnění a zařazení pohybové hry na přání dětí. Děti cvičily s chutí a projevily přiměřené motorické dovednosti. Vzdělávací nabídku dne vhodně tvořily aktivity ze všech oblastí předškolního vzdělávání. Činnosti při dopoledním pobytu venku byly zaměřené k získávání praktické orientace v okolí MŠ a na zahradě školy. Heterogenní složení třídy je využito k maximální možné podpoře sociálního rozvoje dětí. Učitelky poskytovaly dětem průběžně pozitivní zpětnou vazbu, vhodné příležitosti k hodnocení a sebehodnocení nebyly vytvořeny.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pozitivní dopad na vzdělávání a výchovu má provázanost působení pedagogických pracovníků. K tomu přispívá spolupráce všech součástí školy. Podporující je i pomoc

rodičů při některých akcích. Vzájemné návštěvy MŠ v ZŠ napomáhají sledovat vývoj dětí a tím jejich přecházení nenásilnou formou do ZŠ se znalostí prostředí, v příjemném klimatu a se zohledněním individuálních potřeb jednotlivců.

Škola věnuje velkou pozornost kvalitním vzájemným vztahům ve škole, posílení třídního a školního kolektivu a prohloubení návyků žáků vzhledem ke zdravému životnímu stylu. K tomu přispívá i každoročně pořádaná škola v přírodě. Podporující je vyhodnocování celoročního projektu s tématem ovoce a zeleniny nebo soutěže ve sběru starého papíru jednotlivců i kolektivu tříd. Zapojení v mezinárodním projektu má významný podíl na rozvoji dovedností a znalostí cizího jazyka žáků čtvrtých a pátých ročníků. Aktivní přístup žáků k činnostem v oblasti environmentální výchovy dokládá vhodné a efektivní působení školy k vnímání této problematiky.

Nabídka zájmové činnosti je jedním z prostředků prevence patologického chování. Účast v projektu zaměřeného na prevenci šikany, v kterém byli zapojeni pedagogové i všichni zaměstnanci, napomohla k možnosti širší práce s žáky i zákonnými zástupci (například předávaná poučení o nebezpečí kyberšikany). Ve škole je také k dispozici schránka důvěry. Znalost rodinného zázemí žáků, jejich osobních problémů a vzájemná empatie a pomoc, podpořená společnou diskuzí v kruhu má viditelné výsledky. Úspěšná preventivní opatření a okamžitá řešení problémů mají vliv na nulový výskyt patologických jevů.

ZŠ sleduje výsledky vzdělávání žáků a v případě neúspěšnosti nabízí individuální pomoc. Nízký počet žáků umožňuje systematické sledování pokroku každého z nich. Škola využívá externího testování SCIO, kde dosahuje průměrné úrovně ve srovnání s málotřídními školami. Výsledky testování škola vyhodnocuje a využívá pro další práci.

ZŠ zapojuje všechny žáky do soutěží a projektových činností. Osobnostní vývoj žáků ovlivňují mnohostranné aktivity sportovního, kulturního, ekologického i tematického zaměření. Spolupráce se zřizovatelem a důležitými profesními partnery má pozitivní vliv na práci školy. Místní lyžařské oddíly umožňují provozování lyžařského výcviku, nejbližší dům dětí a mládeže využívá spolupráci se školou pro pořádání příměstských táborů. Společné akce napomáhají zapojení rodičů do života školy a jejich aktivnímu přístupu ke škole. Velký význam má dlouholetá spolupráce s málotřídními školami, která umožňuje díky pravidelným společným akcím všem žákům zažít úspěch a rozvíjet své nadání. Ve sportovních soutěžích reprezentovali žáci školu i na krajské úrovni.

V oblasti společného vzdělávání dětí a žáků škola spolupracuje s odborníky. Logopedická prevence v MŠ pomáhá eliminovat tyto potíže při nástupu do základního vzdělávání. S žáky se SVP škola pracuje přizpůsobením aktivit nebo úpravou forem výuky zároveň s individuálním přístupem.

MŠ pravidelně monitoruje úroveň dosahovaných dovedností dětí. Funkčnost záznamů o pokrocích však snižuje absence jasně nastavených opatření k individuální podpoře jednotlivých dětí a vyhodnocování jejich účinnosti. Dostatečný důraz je kladen na přípravu pro vstup do ZŠ nebo na cílené vyrovnávání obtíží u dětí s odkladem povinné školní docházky. Ke zlepšení řečového rozvoje dětí příznivě přispívá spolupráce s klinickou logopedkou, která podle zájmu rodičů nabízí dětem odbornou péči. Vzhledem k předcházení vad řeči MŠ zařazuje prvky logopedické prevence a cíleně podporuje komunikativní dovednosti i v průběhu vzdělávání.

Viditelný je rozvoj žádoucích sociálních dovedností a kamarádských vztahů mezi dětmi. Pozitivní sociální vztahy pomáhají vytvářet účelně zařazené komunitní kruhy. Děti dokáží přirozeně komunikovat nejen mezi sebou, ale i s dospělými. Bezproblémově se orientovaly v prostředí MŠ, v rámci nastaveného režimu zvládaly požadované dovednosti sebeobsluhy.

Závěry

Hodnocení vývoje

Vzhledem k nárůstu počtu dětí a žáků byla navýšena kapacita mateřské školy k 1. 1. 2015 na 50 dětí. V základní škole se zvýšil počet učeben pro výuku, tím se rozšířil pedagogický sbor o jednu učitelku. Došlo k obměně vychovatelky ŠD. Zlepšilo a rozšířilo se vybavení informační technikou. Daří se aktivní zapojení v mezinárodním projektu ERASMUS+.

Silné stránky

Aktivní činnost koordinátora v mezinárodním projektu Erasmus+.

Slabé stránky

Nedostatečné provádění aktualizací dokumentace školy.

Málo využívané sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků a využití aktivizujících metod a forem práce.

Absence výškově nastavitelných stolů a židlí v jedné třídě MŠ a v jídelně školy.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

Dodržovat vždy diferenciaci učiva dle ročníků a ŠVP ZV.

V rámci používaných strategií se více zaměřit na podporu sebehodnocení a vzájemného hodnocení dětí a žáků a využití aktivizujících metod v základní škole.

Využívat poznatky ze záznamů o dětech a žácích k diferenciaci a zacílení vzdělávací nabídky s ohledem na jejich individuální potřeby.

Zajištěním výškově nastavitelného nábytku podporovat u dětí návyky správného sezení.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina čj. 142 ze dne 18. 2. 2010, s účinností od 18. 2. 2010
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení <http://rejskol.msmt.cz> ze dne 25. 5. 2017
3. Jmenování ředitelky školy do funkce na dobu 6 let ObÚ Polevsko čj. 43/2012 ze dne 17. 1. 2012 s účinností od 1. 8. 2012
4. Zápis z pedagogické rady za školní rok 2016/2017 ke dni inspekce
5. Vnitřní řád ŠD s účinností od 1. 9. 2013
6. Školní řád ZŠ s účinností od 1. 9. 2016
7. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2015/2016
8. Školní vzdělávací program školní družiny s platností od 1. 9. 2013
9. Školní vzdělávací programy základního vzdělávání s platností od 31. 8. 2010
10. Plány pedagogické podpory – 4 žáci
11. Plán činnosti na školní rok 2016/2017
12. Minimální preventivní program ze dne 31. 8. 2009
13. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků
14. Třídní knihy ZŠ a MŠ, školní rok 2016/2017
15. Přehled výchovně vzdělávací práce ŠD, školní rok 2016/2017
16. Žákovské knížky, školní rok 2016/2017
17. Rozvrh hodin ZŠ, školní rok 2016/2017
18. Rozvržení pracovní doby pro zaměstnance ZŠ a MŠ Polevsko 2016/2017
19. Evidence pracovní doby 01-05 2017
20. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Hrou k poznávání – umět si hrát“ s účinností od 1. 9. 2016

21. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2010
22. Prezenční listina seznámení zákonných zástupců se Školním řádem pro školní rok 2016/2017
23. Evidenční listy pro dítě v MŠ
24. Pedagogická diagnostika dítěte v MŠ
25. Dokumentace k hodnocení BOZ a PO
26. Dokumentace k hodnocení školního stravování
27. Dokumentace k hodnocení finančních podmínek

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Blanka Hornová, školní inspektorka

Mgr. Blanka Hornová v. r.

Bc. Naděžda Červová, školní inspektorka

Bc. Naděžda Červová v. r.

Bc. Irina Kopčanová, kontrolní pracovnice

Bc. Irina Kopčanová v. r.

V Liberci 27. 6. 2017

Datum a podpis ředitelky školy zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Elena Průchová, ředitelka školy

Mgr. Elena Průchová v. r.

V Polevsku 30. 6. 2017